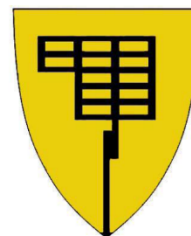

Brønnøy Kommune

Oppvekst

Sivert Nielsensgt 24

8905 Brønnøysund

Dato: 17.04.2024

Informasjon om lokal forskrift om skoleregler og skoledemokrati- Brønnøy kommune.

Brønnøy kommune legger i dag frem lokal forskrift om skoleregler og skoledemokrati i Brønnøyskolen til høring.

Brønnøy kommune har i dag følgende regler med utgangspunkt i opplæringsloven av 17.07 1998 nr 61, forskrift om orden- og oppførselsreglement. Vi foreslår i stor grad en videreføring av reglene som i dag utgjør ordensreglementet i i praksis for orden og oppførsel i Brønnøyskolen. De foreslåtte endringene er i hovedsak:

- Dokumentet kalles «Forskrift om skoleregler i grunnskolen i Brønnøy kommune»
- Det innføres regler om skoledemokrati

De foreslåtte reglene om skoledemokrati viderefører i stor grad gjeldende praksis med klassens tillitsvalgte og med elevråd, samarbeidsutvalg og skolemiljøutvalg. Det vil i løpet av skoleåret 24/25 vurderes ytterligere skoleregler for grunnskolen, hvor elevene også aktivt bør kunne delta i større grad enn nå. Dette er vanskelig å gjennomføre i løpet av våren 2024. Dette fordi man ønsker gode prosesser med involvering i tråd med loven samtidig som ny forskrift må være vedtatt før 1. august 2024.

Gjeldende regler

Det følger av opplæringsloven § 9A-10 at: «Kommunen skal gi forskrift om ordensreglement for den enkelte grunnskole.»

Det er grunn til å presisere at disse ordensreglementene vil utarbeides med utgangspunkt i denne forskriften. Dette ordensreglementet vil i hovedsak følge tidligere praksis og utarbeides/suppleres ved hver skole og til det beste for elevene. Reglementet skal gi regler om rett og plikt elevene har så langt de ikke er fastsatte i lov. Reglementet skal inneholde regler om orden og oppførsel, om hvilke tiltak som kan brukes i forhold til elever som bryter reglementet. Reglene skal også si noe om hvordan slike saker skal behandles. Det følger her blant annet at det skal være samarbeidsutvalg, skolemiljøutvalg og elevråd på alle grunnskoler.

Det er et poeng at reglement i skolene skal følge lov og lokal forskrift for grunnskolen.

Ny opplæringslov

Det følger av ny opplæringslov § 10-7 at: «Kommunen og fylkeskommunen gir forskrift om organisering av skoledemokratiet og om rettar og plikter for elevane, mellom anna om orden og oppførsel (skolereglar). Kommunen og fylkeskommunen kan i slike skolereglar angi kva tiltak som kan brukast når elevar bryt skolereglane, og korleis slike saker skal behandlast.»

Bestemmelsen viderefører dermed store deler av innholdet i tidligere opplæringslov.

Det er likevel tatt inn et nytt krav om at kommunen og fylkeskommunen også må forskriftsfeste regler om skoledemokrati og om retter og plikter for elevene.

Overordnet føringer for skoledemokratiet følger av ny opplæringslov i § 10-4:

«Skolen skal sørge for at elevene og foreldrene får være med på å planlegge, gjennomføre og vurdere verksemda til skolen, mellom anna arbeidet med skolemiljøet, kvalitetsutvikling i opplæringa og fastsetjinga av skolereglar. Elevene skal ikkje delta i behandlingen av saker som er omfatta av lovfesta teieplikt. Skolen skal leggje til rette for at alle elevene skal kunne ytre seg, og oppmuntre dei til å delta i skoledemokratiet. Skolen skal også hjelpe elevene i arbeidet med skoledemokratiet.»

Organiseringen av skoledemokratiet er dermed regulert i ny opplæringslov § 10-5. Her videreføres kravet om at alle skoler skal ha et elevråd. Ut over krav om elevråd, så åpner bestemmelsen i større grad opp for at kommunen selv kan avgjøre hvilke brukerorgan skolene skal ha sammenlignet med nåværende opplæringslov. Det er i ny lov ikke krav om samarbeidsutvalg/driftsstyre, skoleutvalg eller skolemiljøutvalg. Det kreves likevel at det på skolene skal være organ hvor brukerne er representert.

Dette innebærer at en fortsetter organiseringen fra tidligere der brukerne er organiserte

Ny forskrift

Etter § 20-3 kan kommunene og fylkeskommunene fastsette ordensregler for voksne. Bestemmelsen er ny, og det er ingen tilsvarende regulering i gjeldende opplæringslov.

Vi foreslår derfor at gjeldende forskrift om reglement for orden og oppførsel i skolen oppheves, og at denne forskriften erstattes av ny forskrift om skolereglar og skoledemokrati i Brønnøy kommune.

Kommunens lokale forskrift vil da ha et navn («skolereglar») som samsvarer med begrepet som brukes i ny opplæringslov. Vi mener vidare at tittelen på dagens lokale forskrift («orden og oppførsel») ikke vil være dekkende, når den nye forskriften ikke bare regulerer orden og oppførsel, men også skoledemokratiet.

Vi foreslår at gjeldende reglar om orden og oppførsel videreføres uendret i ny forskrift. Gjeldende ordensreglement har fungert godt, men vi ser at språket kan være mer forenklet og tidsriktig og mer forståelig for elevene. Likevel blir det for knapt med tid dessverre til en fullverdig gjennomgang med tanke på nettopp dette. Vi vil gjøre en gjennomgang i skoleåret 24/25 for å se nærmere på språket i forskriften.

Vi foreslår at dagens ordensreglement kan gjelde for alle grunnskoler og på voksenopplæringen i kommunen så langt bestemmelsene passer.

Det følger av ny opplæringslov § 10-4 at skolen skal sørge for at elevene får medvirke i fastsettingen skolereglene. Av hensyn til tid, har det heller ikke vært mulig å ha en fullgod medvirkningsprosess i forkant av høringen. Vi oppfordrer likevel elever og foresatte til å gi innspill til skolene i arbeidet med revidering av skolereglene når denne forskriften er vedtatt. I ny opplæringslov og i tilhørende forarbeider, er retten til elevmedvirkning styrket. Bestemmelser om både orden og oppførsel, og hvordan elev- og foreldremedvirkningen skal skje, er viktige bestemmelser for elevene. Det vil derfor være ønskelig at en i grunnskolen i Brønnøy kommune for skoleåret 24/25 gjennomfører en bredere medvirkningsprosess for justeringer i skolereglene vidare. Dette vil være vanskelig å gjennomføre i forkant av lovens virkedato 1. august og kravet om at nye forskrifter vedtas innen denne dato.

Skoledemokratiet

Når det gjelder organisering av skoledemokratiet, så foreslår vi at dagens organisering videreføres.

Vi mener videre at henvisning til nasjonale bestemmelser kan gjøres generelt og vil være tilstrekkelig i en videre sammenheng. Det er unødvendig å måtte endre lokal forskrift hver gang det skjer endringer i paragrafering av nasjonale bestemmelser.

Forslag til

Forskrift om skoleregler og skoledemokrati i skolen- Brønnøy kommune

§ 1 Formål

Reglementet skal bidra til at elevene i skolen har et trygt og godt skolemiljø, som skaper trivsel, inkludering og gir et godt grunnlag for læring. Elevene har rett til å ha et godt lærings- og skolemiljø. De har også rett til å si sin mening. I tillegg skal elevene behandles på en ordentlig måte og vises respekt av ansatte og medelever. Det skal også være en selvfølge at elever får ha sine eiendeler i fred. Elevene plikter å bidra til et trygt og godt skolemiljø og bidra til sine og medelevers rettigheter. Sentrale verdier som respekt og toleranse vektlegges i skolehverdagen. Forskriften skal videre legge opp til skolereglement som legger til rette for at elever og foresatte får være med på å planlegge, gjennomføre og vurdere virksomheten til skolen.

Ordensreglementet for skolen må ses i sammenheng med kommunens arbeid for trygt og godt skolemiljø i alle grunnskolene.

§ 2 Virkeområde

Forskriften gjelder for grunnskolene i Brønnøy kommune. Det omfatter også voksenopplæringssettene så langt det passer for voksne elever. Forskriften gjelder i skoletiden når skolene har ansvar for elevene. Det vil si i alle typer undervisningslokaler, fellesrom og utearealer. I tillegg virker forskriften når elevene har undervisning andre steder enn på skolens område, for eksempel i leirskoler og på andre turer i skolens regi. Forskriften kommer også til anvendelse utenfor skoletiden forutsatt at elevenes oppførsel har tilstrekkelig tilknytning til skolen, herunder situasjoner der elever krenker hverandre og det fører til at de ikke har det trygt og godt på skolen. I tillegg til denne forskriften gis det enkelte kommunestyre eller SU for skolen myndighet til å gi *utfyllende* skolereglement for orden og oppførsel tilpasset den enkelte skoles/voksenopplærings behov. Det samme kan også fastsette andre reaksjoner enn de som kommer frem i forskriftens § 8, innenfor gjeldende lovverk selv om kommunestyret også som regel delegerer dette.

§ 3 Hensynet til elevens beste og elevenes rett til å bli hørt

I alle saker som behandles etter forskriften, skal hensynet til elevens beste være et grunnleggende hensyn. Skolen skal også ivareta elevens rett til å bli hørt i trygge omgivelser i saker som angår eleven.

§ 4 Vurdering av elevens orden og oppførsel

Vurdering i orden og oppførsel skal foretas ut fra reglene om orden og oppførsel i denne forskriften samt i den enkeltes skoles reglement. Elevens orden og oppførsel

kan ikke vurderes ut fra andre vurderingsgrunnlag enn det elevene er kjent med gjennom forskrift og skolereglement. Det er derfor viktig at både elever, foresatte og ansatte setter seg inn i skolereglene. Skolereglene skal gjennomgås i alle klasser ved skolestart i august.

Karakterene i orden og oppførsel vil som regel bli satt ned ved gjentatte brudd på en eller flere regler for orden og/eller oppførsel. Karakterene kan også settes ned ved enkelthendelser dersom det gjelder et spesielt grovt brudd på skolens reglement.

§ 5 Regler for orden

Elevene skal:

- møte presist
- følge skolens regler for melding av fravær
- møte forberedt til opplæringen
- ha med nødvendig utstyr
- gjøre arbeid til rett tid og overholde frister
- holde orden.

§ 6 Regler for oppførsel

Elevene skal vise alminnelig god oppførsel. Det betyr:

- være til stede i opplæringen
- behandle, også på digitale medier, medelever, ansatte og andre som elevene møter i skolehverdagen med respekt uansett kjønn, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsevne, seksuell orientering og lignende.
- bidra til et godt skolemiljø
- rette seg etter beskjeder fra skolens ansatte
- ta godt vare på skolens eiendeler
- vise nettvett og følge skolens regler for bruk av datautstyr og digitalt utstyr
- bruk av mobiltelefon og smartklokker er ikke tillatt i skoletiden. Hvis mobilen og smartklokker er med på skolen skal den ligge avslått i sekken.
- følge skolens regler for bruk av hjelpemidler og spesialutstyr.

Oppførsel og opptreden som ikke aksepteres:

- å mobbe eller på andre måter krenke andre
- å utøve eller true med fysisk vold
- å fuske eller forsøke å fuske
- å ha med, bruke eller være påvirket av alkohol, narkotika eller andre rusmidler
- å røyke eller bruke tobakk/snus (voksenopplæringen kan i lokalt reglement tillate bruk av røyk/tobakk/snus på nærmere angitte områder for elever som er gamle nok)
- å ha med og/eller benytte farlige gjenstander
- å bruke plagg som helt eller delvis dekker ansiktet.

§ 7 Inndragning av gjenstander

Ulovlige gjenstander skal inndras og overlates til politiet. Gjenstander (eksempel mobiltelefoner) som brukes i strid med ordensreglementet på skolen, kan midlertidig inndras. Det samme gjelder dersom eleven har med seg gjenstander som etter denne forskrift eller skolens reglement ikke aksepteres.

Dersom skolen inndrar røyk/tobakk/snus eller alkohol fra umyndige elever, skal disse gjenstandene som hovedregel leveres til elevens foresatte.

§ 8 Reaksjoner ved brudd på reglene for orden og oppførsel

Skolen vil benytte følgende reaksjoner ved brudd på reglene for orden og oppførsel:

1. anmerkning
2. skriftlig advarsel til elev
3. skriftlig melding til foreldre/foresatte
4. pålegg om å utføre oppgaver før eller etter skoletid for å rette opp skader som eleven er ansvarlig for
5. bortvisning fra undervisningen for en opplærings økt, men ikke mer enn to klokketimer
6. bortvisning for resten av dagen
7. bortvisning fra undervisningen for lengre tid enn resten og inntil tre dager for 8.-10.trinn
8. midlertidig eller permanent skolebytte ved gjentatte regelbrudd.

Fysisk refsing og kollektiv avstraffelse er overhodet ikke tillatt.

Eleven plikter å overholde seg til ilagte reaksjoner. Ved manglende overholdelse kan eleven ilegges nye reaksjoner.

§ 9 Anmeldelse av straffbare forhold

Skolen vil normalt anmelde straffbare forhold eller mistanke om dette til politiet. For mindre alvorlige forhold kan skolen be om politiet bistand til å foreta en konkret vurdering av om anmeldelse er hensiktsmessig.

Skolen kan i spesielle tilfeller vurdere bruk av konfliktrådet i spesielle saker og etter dialog med involverte.

§ 10 Erstatningsansvar

Ved skade eller skadeverk på skolens eiendom eller utstyr kan eleven og/eller elevens foreldre/foresatte bli holdt erstatningsansvarlige. Det samme gjelder ved tap av utdelt undervisningsmateriell.

Erstatningsansvar er ikke aktuelt når det er åpenbart at tap eller skade er følge av et uhell og ikke gjort med forsett eller grov uaktsomhet. Elevens alder og modenhet må vurderes før en krever erstatning.

§ 11 Saksbehandling ved bruk av reaksjoner

Ved bruk av reaksjoner gjelder følgende saksbehandlingsregler:

- Skolen skal sørge for at alle avgjørelser tas på et forsvarlig grunnlag.
- Eleven har rett til å forklare seg før avgjørelse tas. Skolen skal sørge for at eleven får snakke med noen han/hun stoler på og i en situasjon som oppleves trygg for eleven. Kontradiksonsprinsippet er et bærende element og en rettighet alle involverte har.
- Avgjørelsen skal begrunnes. I tilfeller av særlig betydning skal begrunnelsen gis skriftlig.
- Før avgjørelse om bortvisning blir fattet, skal skolen vurdere om det er mulig å bruke andre reaksjoner eller hjelpetiltak.
- Rektor avgjør om reaksjonene i § 8 nr. 4, 6, 7 første og andre strekpunkt skal benyttes. Rektor, eller den rektor delegerer det til, avgjør om reaksjonene i § 8 nr. 1–3 og 5 skal benyttes. Kommunaldirektør avgjør om reaksjonene i § 8 nr. 7 og nr. 8 skal benyttes (ved flere skoler i kommunen).
- I alvorlige saker skal mindreåriges foresatte varsles. Før foresatte varsles, skal eleven ha blitt hørt i trygge omgivelser.

Reaksjonene i § 8 nr. 6–8 er å anse som enkeltvedtak, og skal følge saksbehandlingsreglene for enkeltvedtak etter forvaltningsloven.

12 Organisering av skoledemokrati

Det skal på hver skole være samarbeidsutvalg (SU) slik kommunen er organisert. På hver grunnskole skal det i tillegg være et foreldreråd der alle foreldre som har barn i skolen, er medlemmer. Disse kan igjen velge sin representant til skolens arbeidsutvalg for foreldrene (FAU) i mer regelmessige sammenhenger.

På hver skole skal det være et skolemiljøutvalg (SMU). I skolemiljøutvalget på grunnskolen skal elevene, foreldrerådet, de ansatte, skoleledelse og kommunen være representerte. Skolemiljøutvalget skal være satt sammen slik at representantene for elevene og foreldrene til sammen er i flertall.

Elevrepresentantene skal ikke være til stede når saker som er omfattet av taushetsplikt blir behandlet i skolemiljøutvalget på grunnskolen. Når elevene ikke er til stede, skal foreldrerepresentantene ha dobbeltstemme tilsvarende bortfallet av elevrepresentantene sine stemmer, eller tallet på foreldrerepresentanter økes tilsvarende.

Det skal være elevråd på alle grunnskoler i samsvar med opplæringsloven.

§ 13 Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft fra 1. august 2024 og opphever tidligere forskrifter om orden og oppførsel for grunnskolen i Brønnøy kommune.